

הפרשת תרומות ומעשרות בדרך הנכונה

הפרשת תרומות ומעשרות - המצוה

קדושת ארץ ישראל מזכה אותנו בכמה מצוות המיוחדות לגידולי הארץ. אחת המצוות היא - מצוות הפרשת תרומות ומעשרות. הפרשת תרומות ומעשרות הינה תנאי הכרחי לכשרות המאכלים וכל עוד לא בוצעה הפרשה כדיון, המאכלים הם "טבל" ואסורים באכילה. לכן, כאשר קונים או אוכלים פירות, ירקות, תבואה, קטניות וכדו', שגדלו בארץ ישראל ואין יודעים האם הופרשו מהם תרומות ומעשרות - יש להפריש. הדברים אמורים גם לגבי תבשילים, מיצים, שימורים וממרחים - שנעשו מגידולי הארץ.

הצטרף כחבר ב"קרן לחילול מעשר שני" ותוכל לקיים מצוה זו בדרך נכונה ונוחה, ולחלל מעשר שני ללא קושי. הסבר על הקרן וכיצד להצטרף, ראה בהמשך.

הפרשת תרומות ומעשרות בזמן המקדש

בזמן המקדש הפרישו את המתנות בפועל. דהיינו, הפרישו 2% מכל מין לתרומה גדולה ונתנו לכהן. 10% מהנשאר הפרישו למעשר ראשון ונתנו ללוי. [הלוי הפריש מהמעשר ראשון 10% תרומת מעשר ונתן לכהן] מהנשאר הפרישו 10% מעשר שני בגידולי השנים א' ב' ד' ה' לשמיטה, ואכלום בירושלים. ובגידולי השנים ג' ו' לשמיטה הפרישו 10% למעשר עני ונתנום לעניים.

הפרשה מ"ספק טבל" בזמן הזה

כאשר מפרישים תרומות ומעשרות בזמן הזה מ"ספק טבל" דהיינו מדברים שלא ידוע אם הופרשו מהם תרומות ומעשרות, אין צורך לתת את התרומות והמעשרות לכהנים, ללויים ולעניים, מפני שמצוות נתינת התרומות והמעשרות נאמרה רק ב"טבל ודאי". אך למרות שלא לוקחים בפועל ונותנים את התרומות והמעשרות, צריך להגיד בפה באיזה חלק מהפירות תהא התרומה גדולה, באיזה חלק יהיה המעשר ראשון באיזה חלק תהא התרומת מעשר ובאיזה חלק יהיה המעשר שני או עני. ורק אחרי שאומרים זאת מותר לאכול את הפירות. אמירה זו היא נוסח ההפרשה, שבו מפורט באיזה מקום ובאיזו כמות תהיה כל מתנה. כדי לבצע זאת בצורה נכונה נוהגים כסדר זה:

הפרשת תרומות ומעשרות - כיצד?

מי שאינו חבר "בקרן" צריך לייחד מטבע קודם ההפרשה.

א. הכנת הפירות לקראת ההפרשה

לוקחים מכל מין קצת יותר מ 1% (יותר מאחד מכל מאה) ומניחים בנפרד (למשל, מקילו מלפפונים לוקחים כרבע מלפפון). אורח יקח מכל מין קצת יותר מ 1% ויניח בצד הצלחת. הפירות שהופרדו מיועדים לתרומה גדולה ותרומת מעשר.

ב. ההפרשה עצמה

אומרים את נוסח ההפרשה והחילול (כל העושה מנוי מקבל נוסח מהודר). ע"י אמירת הנוסח שבו אנו קובעים היכן ובאיזו כמות יחולו התרומות והמעשרות, אנו מקיימים את מצוות הפרשת התרומות והמעשרות. כמו כן באמירת נוסח החילול אנו מעבירים את קדושת המעשר שני מהפירות למטבע.

ג. סילוק התרומות לאחר ההפרשה

לאחר אמירת הנוסח עוטפים היטב את החלקים המונחים בנפרד (האחוז +) שהם תרומה גדולה ותרומת מעשר ומשליכים לאשפה. אורח שאינו יכול לעטוף את החלקים שהפריד, ישאירם בצד הצלחת. שאר הפירות שקבענו בהם מעשר ראשון ומעשר שני או עני, אפשר לאוכלם.

אנו משליכים את החלקים שהפרדנו וקבענו בהם תרומה גדולה ותרומת מעשר, כיון שהם אסורים באכילה בזמן הזה אפילו לכהנים, ואילו את שאר הפירות שקבענו בהם מעשר ראשון ומעשר שני או עני אנו משאירים, כיון שאפשר לאוכלם ביחד עם שאר הפירות, את המעשר ראשון והמעשר עני אפשר לאכול כיון שמוותרים באכילה לכל אדם, ואין צורך לתנם לבעליהם מפני שמפרישים מ"ספק טבל". את המעשר שני אפשר לאכול כיון שהעברנו את קדושתו למטבע.

המענונין בעזרה והדרכה בנתינת מעשר-עני יפנה למשרדי בית המדרש

שרות לחילול מעשר שני

כאמור מצות תרומות ומעשרות כוללת הפרשת ארבע "מתנות". תרומה גדולה, מעשר-ראשון, תרומת מעשר ומעשר-שני או מעשר-עני. את המעשר-שני אסור לאכול בזמן הזה וצריך לפדותו על מטבע. פדיון המעשר-שני כרוך ביחוד מטבע ובידע הלכתי. במטרה להקל על הצבור הקים בית מדרש להלכה בהתישבות החקלאית "קרן לחילול מעשר-שני". מי שמצטרף כחבר בקרן אינו צריך ליחד מטבע וכל הכרוך בכך, אלא אומר את נוסח החילול המיוחד לחברי הקרן, ובוה מעביר את קדושת המעשר מפירותיו למטבעות שבקרן. בקרן מונחים מטבעות רבים מסודרים וממוספרים השייכים למנהל הקרן, והוא נותן רשות לחברים לחלל את מעשרותיהם על מטבעותיו. כמות המטבעות בקרן מחושבת כך שכל משפחה החברה בקרן תוכל לחלל כ - 20 פעם ביום.

בקרן מצויים גם מטבעות עם "פרוטה חמורה" כדי לאפשר חילול של מעשר שני השווה פחות מפרוטה. על מטבעות הקרן אפשר לחלל גם פירות רבעי. הממונה על הקרן מחלל בכל יום על מטבע אחר את כל המעשר-שני שהכניסו החברים במטבעות הקרן וכך ניתן לחלל עליהם שוב ושוב. הקרן מנוהלת ע"י אנשים נאמנים ויראי שמים המתיעצים בכל שאלה הלכתית עם גדולי הפוסקים שליט"א.

בקרן רשומות אלפי משפחות בנוסף לרבנים, ועדי כשרות ומוסדות. כמו כן קיים סידור מיוחד לקבוצות של תלמידים או תלמידות ולתיירים ולתושבי חו"ל.

קרית יואל
ימי עיון ושיטורים
מכון הוצאה לאור
רשת כולו ארץ
מרכז מידע
כולל "מאות ארץ"
כולל "קטן אמריקה"
מכון למצוות התלויות בארץ

טופס הרשמה לקרן לחילול מעשר שני

ישנם מס' דרכים להצטרפות לקרן:
 א. מתקשרים למספר 02-6488888 נרשמים ומשלמים את דמי החברות בכרטיס אשראי.
 ב. שולחים טופס זה לאחר מילוי הפרטים לכתובת שלהלן, ומצרפים צ'ק לפקודת "הקרן לחילול מעשר שני למוטב בלבד" על סך דמי החבר.
 ג. ממלאים טופס זה ואת פרטי הכרטיס האשראי ושולחים לכתובת שלהלן.

שם משפחה _____
 שם פרטי _____
 רחוב _____
 עיר _____ מיקוד _____
 טלפון _____ ת.ז. _____

- דמי חברות**
- 60 ש"ח - לשנה
  - 100 ש"ח - לשנתיים
  - 150 ש"ח - לשלש שנים

- מחיר הנחה לאברכים ולגמלאים**
- 45 ש"ח לשנה
  - 80 ש"ח לשנתיים
  - 120 ש"ח - לשלש שנים

תשלום באשראי

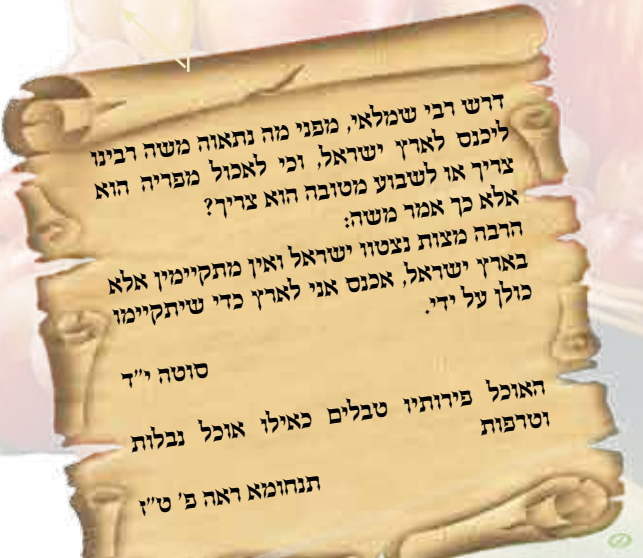
מספר הכרטיס _____
 תוקף _____
 שלש ספרות מאחורי הכרטיס c.v.v _____

רצ"ב דמי חבר סך _____ ש

ניתן לשלוח צ'ק לכתובת:

בית מדרש גבוה להלכה בהתישבות ת.ד. 34057 ירושלים,
 דמי החברות משמשים לכיסוי ההוצאות (מטבעות, כרטיס חברי, מכתבים, פקידות וכו'). יתרת הסכום משמשת להחזקת הלומדים את תורת הארץ.
 אין לשלוח כסף מזומן.

ביצוע מצות הפרשה והחילול באמירת הנוסח כיצד?

הפרשה מטבל ודאי בזמן הזה

טבל ודאי

פירות וירקות שבדאות לא הופרשו מהם תרומות ומעשרות, כגון שנקטפו מהגינה.
 הפרשה מטבל ודאי שונה מהמוסבר לעיל בשני דברים.
 א. לפני אמירת נוסח הפרשה מברכים: ברוך אתה ד' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להפריש תרומות ומעשרות. וכשמפרישים מגידולי השנים א' ב' ד' ה' לשמיטה, מברכים לפני אמירת קטע החילול: ברוך.. אשר קדשנו.. על פדיון מעשר שני.
 ב. היות ובטבל ודאי קיימת גם חובת נתינת המתנות לבעליהם, שונה צורת הפרשה. אמנם חובת הנתינה בזמן הזה אינה לכל המתנות. תרומה גדולה ותרומת מעשר אינן ניתנות לכהנים מפני שהכהנים טמאים. מעשר ראשון יש הנותנים ללוי, אך דעת מרן החזו"א זצ"ל שאין חובה לתת ללוי משום שאין אפשרות לפקח על יחוסם של הלויים. מעשר שני מגידולי השנים א' ב' ד' ה' לשמיטה פודים על פרוטה. ורק מעשר עני מגידולי השנים ג' ו' לשמיטה צריך לתת לעני לדעת כולם.
 מכיון שמבחינה מעשית במציאות של ימינו קשה לתת לעני את פירות המעשר עצמם, מוצע להשתמש באחת משתי דרכים, שגובשו על דעת רבותינו גדולי הפוסקים (דרכים אלו טובות גם עבור מעשר ראשון לנוהגים לתיתו ללוי).
 דף מידע בנוגע לנתינת מעשר עני מטבל ודאי ניתן לקבל במשרדי ביהמ"ד.

הערה חשובה
 גם מי שנרשם בקרן חייב להפריש תרומות ומעשרות כפי המבואר לעיל

המוען למכתבים
 בית מדרש גבוה להלכה בהתישבות החקלאית
 ת.ד. 34057 רח' המלמד 1 ירושלים
 טל: 02-6488888, פקס - 02-6522010
 דאר אלקטרוני
 MAIL@BHL.ORG.IL

היאעת סו:

- קרן המעשרות מסייעת לך בחילול מע"ש כהלכה!
- אין אתה צריך להחזיק מטבע עבור חילול מעשר שני!
- הקרן עוזרת לך גם בענין חילול נטע רבעי!
- לקרן גם "פרוטה חמורה" המיועדת עבורך!

עֵשֶׂר וְתַעֲלֶיךָ

הקרן לחילול מעשר שני

שעל יד
 ביהמ"ד להלכה בהתישבות
 המלמד 1 ת.ד. 34057 ירושלים
 טל: 02-6488888 פקס: 02-6522010

הכיוצא?

ערך: הרב שאול רייכנברג

